

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

55.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 10-го Июля — 1834 — Wilno. Wtorek. 10-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 27-го Июня.

Высочайшими Граматами 27-го Мая Всемилоушійше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 1-й степени*: Исправляющій должность Наказнаго Атамана Войска Черноморскаго, Генераль-Маіоръ *Завадовскій*, и уволенный отъ службы Генераль-Маіоръ *Пащенко*.

— Высочайшимъ Приказомъ 21-го Июня, уволенъ отъ службы, за ранами, состоящій по Арміи Полковникъ Баронъ *фонъ-дерз-Остенз-Сакенз*, Генераль-Маіоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ полного жалованья. (Р. И.)

— Высочайше подтвержденнымъ въ 22-й день Апрѣля сего года докладомъ Святейшаго Синода положено открыть въ Томскѣ особую Епархію, чрезъ отдѣленіе Томской Губерніи отъ Епархіи Тобольской, и Енисейской Губерніи отъ Иркутской; Епископу сей Епархіи именоваться Томскимъ и Енисейскимъ, и имѣть пребываніе въ третьеклассномъ Томскомъ Алексѣевскомъ Монастырѣ, впредь до ближайшаго мѣстнаго усмотрѣнія.

— Императорская Академія Наукъ, въ засѣданіяхъ своихъ, бывшихъ 11-го Апрѣля и 16-го Мая, избрала въ званіе Ординарныхъ Академиковъ, по части Зоологій: бывшаго Академика, нынѣ Профессора Кенигсбергскаго Университета, *фонъ Бера*, и по части Прикладной Химіи, Экстраординарнаго Академика *Г. И. Гесса*. Государь Императоръ, по докладу Г. Министра Народнаго Просвѣщенія 1-го и 15-го сего Июня, оба сіи выборы Всемилоушійше утвердить соизволилъ. (Св. П.)

Указъ Правительствующаго Сената.

Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Финансовъ, что при указѣ Правительствующаго Сената отъ 31-го Декабря 1833 года присланъ къ нему на заключеніе рапортъ Виленской Ликвидационной Коммиссіи о встрѣченныхъ ею недоумѣніяхъ въ томъ: во-1-хъ, распространяется ли сила указа 15-го Января 1832 года на дѣла по претензіямъ частныхъ лицъ, объявляемымъ на конфискованныя имѣнія мятежниковъ, такъ какъ по 13 § ликвидационныхъ правилъ, въ долговую массу могутъ быть пріемлемы тѣ только акты, кои совершены до начала возмущенія въ предѣлахъ Россіи, а упомянутымъ указомъ 1832 года дозволено выполнить законенныя по долговымъ сдѣлкамъ обряды и послѣ мятежа въ трехмѣсячный срокъ; и во-2-хъ, если дѣйствіе сего указа на претензіи къ конфискованнымъ имѣніямъ не распространяется, то съ котораго именно числа и мѣсяца считать начало возмущенія въ предѣлахъ Россіи для признанія совершенныхъ участниками онаго документовъ недействительными? Означенныя недоумѣнія Ликвидационной Коммиссіи, по Высочайшему повелѣнію, предоставлены были заключенію особаго Комитета, который, по разсмотрѣніи дѣла сего и возникающихъ отъ онаго вопросовъ, положилъ: касательно дѣйствительности долговыхъ и всякихъ другихъ актовъ, по конфискованнымъ имѣніямъ мятежниковъ совершенныхъ, предписать къ

ВІАДОМОСЦІ КРАЈОВЕ.

Санкт-Петербург, дня 27 Czerwca.

Презъ Найвысше Dyplomata 27 Maja, Найтаскавией мianowani Kawalerami Orderu Sw. Stanisława 1go stopnia: Sprawujacy urząd zarzadzajacego Aтамана Woyska Czarnomorskiego, Jenerał-Major *Zawadowski*, i uwolniony ze służby Jenerał-Major *Paszczenko*.

— Презъ Найвысшы розказ dzienny 21 Czerwca, uwolniony ze służby, z przyczyny ran, liczący się w Armii. Półkownik Baron *von-der-Osten-Sacken*, Jenerał-Majorem, z mundurem i pensją zupełnej płacy. (R. I.)

— Презъ Найвышеу utwierdzone dnia 22 Kwietnia t. r. przełożenia Najswiętszego Synodu, postanowiono utworzyć w Tomsku nową dyecezyą, oddzielając Tomską Gubernią od dyecezyi Tobolskiej i Gubernią Jeniseyską od Irkuckiej; Biskup tej dyecezyi ma się nazywać Tomskim i Jeniseyskim, i mieć rezydencyą w Tomskim Alexiejewskim Monasterze 3ciej klasy, do bliższego rozważania miejscowych okoliczności.

— CESARSKA Akademia Nauk, na posiedzeniachъ swoich, w dniachъ 11 Kwietnia i 16 Maja, wybrała na Akademików Ordynaryynych, do Zoologii: byłego Akademika, teraz Professora Uniwersytetu Królewieckiego, *von Bera*, i do Chemii stosowanej, Akademika Nadzwyczajnego *P. J. Hessa*. — CESARZ Jegoomość, po przełożeniachъ P. Ministra Narodowego Oświecenia 1go i 15 terażniejszego Czerwca, oba te wybory Найтаскавией utwierdzić raczył. (P. P.)

Ukaz Rządzącego Senatu.

Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Skarbu, że przy ukazie Rządzącego Senatu z dnia 31 Gru dnia 1833 roku przysłany został do niego dla uczynienia wniosku raport Wileńskiej Likwidacyney Kommissyi o napotkanych przez nią niewyrozumieniachъ w tém: naprzód, czy rozciąga się moc ukazu z dnia 15 Stycznia 1832 roku na sprawy, o pretensye prywatnychъ osób, oświadczone do skonfiskowanychъ majątków buntowników, gdy wedle § 13 Prawideł likwidacyynych, do massy długowej mogą być przyjęte te tylko akta, które przyznane zostały do początku powstania w granicachъ Rossyi, pomienionymъ zaś ukazemъ 1832 roku dozwolono wypełnić prawemъ przepisane co do długowychъ umowъ formalności i po wybuchnieniu buntu w trzymiesięcznymъ terminie; i powtórnie, jeżeli moc tego ukazu na pretensye do konfiskowanychъ majątkowъ nie rozciąga się, tedy od jakiego mianowicie dnia i miesiąca liczyć początekъ buntu w granicachъ Rossyi dla uznania dokumentów, przez osoby w nimъ udziałъ mające przyznanychъ niemającymi mocy? Pomienione niewyrozumienia Likwidacyney Kommissyi zъ Найвысшего rozkazu oddane były do uczynienia wniosku osobnego Komitetu, który, po przeyrzeniu tej sprawy i wynikającychъ zъ niej zapytań postanowił: względemъ mocy długowychъ i wszelkichъ innychъ aktowъ, na skonfiskowane majątki buntowników przyznanychъ, zalecić do wypełnienia Likwidacyynychъ Kommissyy następujące prawidła: 16d) akta względemъ majątków, w Rossyi znaydu-

исполненію Ликвидационныхъ Коммиссій слѣдующія правила: 1-е) акты по имѣніямъ, въ Россіи находящимся, совершенные внѣ предѣловъ Имперіи, въ Царствѣ Польскомъ, или въ чужихъ краяхъ, сообразно 20 § ликвидационныхъ правилъ, считать все безъ изъятія недействительными. 2-е) Если владѣльцы движимыхъ или недвижимыхъ въ Россіи имѣній, находившіеся во время Варшавской революціи въ Царствѣ Польскомъ, совершили какіе либо на счетъ сихъ имѣній акты и въ предѣлахъ Россіи, то по силѣ указа 21-го Декабря 1830 года считать изъ числа оныхъ равномѣрно недействительными все тѣ, кои составлены послѣ упомянутой революціи, т. е. послѣ 17-го Ноября 1830 года. 3-е) Изъ числа актовъ дарственныхъ и вообще безмездныхъ, какъ-то: завѣщаній, дарственныхъ записей, уступокъ безъ вознагражденія и т. п., составленныхъ владѣльцами, въ предѣлахъ Россіи пребывавшими, считать недействительными все тѣ, которые совершены послѣ обнародованія вышеприведеннаго указа, т. е. послѣ 24-го Декабря 1830 года. 4-е) Наконецъ срокомъ для признанія недействительными совершенныхъ владѣльцами, въ Россіи оставшимися, заемныхъ писемъ, закладныхъ, купчихъ, арендъ и другихъ сдѣлокъ и договоровъ обоюдно обязательныхъ, считать начало мятежныхъ дѣйствій въ самомъ томъ узвѣдѣ или въ прилегающихъ къ оному, гдѣ акты сии совершены и явлены, хотя бы подписавшій актъ принялъ дѣйствительное въ мятежѣ участіе позже сего срока. При чемъ однако же само собою разумѣется, что актъ признается недействительнымъ и независимо отъ сего времени, если открыто будетъ, что составитель оного еще прежде гдѣ либо въ другомъ мѣстѣ участвовалъ въ возмущеніи. Время начатія мятежныхъ въ каждомъ мѣстѣ дѣйствій, при встрѣчающихся вопросахъ, опредѣляется Генераль-Губернаторомъ, по имѣющимся въ дѣлахъ свидѣніямъ. 5-е) Указъ 15-го Января 1832 года, коимъ, по случаю происшедшей отъ мятежа остановки въ дѣлахъ, предоставленъ былъ, на выполненіе узаконенныхъ по долговымъ сдѣлкамъ обрядовъ, льготный трехмѣсячный срокъ, на претензіи къ конфискованнымъ имѣніямъ, ни въ какомъ случаѣ не распространяется и никакого къ нимъ примѣненія имѣть не можетъ. Положеніе сіе 14-го минувшаго Мая удостоено Высочайшаго утвержденія. (Іюня 21-го дня 1834 года.) (Сен. В.)

Въ 4-й книжкѣ Журнала Министерства Народнаго Просвѣщенія помѣщена любопытная статья подъ названіемъ: *Замѣчанія Французскихъ газетъ касательно распоряженія Русскаго Правительства о гостиницахъ Пансіонахъ*. Неизлишнимъ почитаемъ сообщить ее читателямъ нашимъ.

„Въ нѣкоторыхъ Французскихъ газетахъ помѣщены были укорительныя замѣчанія на счетъ Русскаго Правительства по случаю взятыхъ имъ мѣръ для ограниченія числа Пансіоновъ, содержимыхъ частными людьми и особенно иностранцами. Мы нашли между прочимъ въ таинномъ Официальномъ Журналѣ Народнаго Просвѣщенія слѣдующія слова: „Русское Правительство желаетъ совершенно „овладѣть воспитаніемъ юношества и давать оному, „какъ и всему прочему, направленіе самовластное. „Отнынѣ нельзя будетъ завести никакого новаго Пансіона въ обѣихъ Столицахъ; а въ прочихъ городахъ „оные будутъ допускаемы только въ случаѣ недостатка публичныхъ Школъ, и Содержателями Пансіоновъ могутъ быть одни лишь Русскіе подданные.“

Мы увѣрены, что всякій Русскій признаетъ сии укоризны за одну изъ тѣхъ клеветъ, которыми нѣкоторые иностранцы привыкли чернить все распоряженія нашего Правительства, когда оно дѣйствуетъ, вопреки ихъ мыслямъ, къ умноженію нравственныхъ силъ нашего Отечества. И такъ, не принимая на себя излишней обязанности убѣждать въ томъ соотечественниковъ, мы только хотимъ откровенно показать пребывающимъ въ Россіи иностранцамъ, что необходимость сей новой мѣры оправдывается важными побудительными причинами.

Частныя Учебныя заведенія всегда обращали на себя вниманіе нашего Правительства. Еще за полвѣка передъ симъ Екатерина II — сей добрый Геній Россіи — съ любовію, по слѣдамъ Великаго Петра, занимаясь просвѣщеніемъ своего народа, постигала и тайну вреда, могущаго произойти отъ ученія, предоставленнаго произволу людей или не знающихъ своего дѣла, или не согласующихся съ общими Государственными видами. — Въ 5 день Сентября 1784 года Она дала слѣдующее Повелѣніе: „Отъ Управы Благочинія С. Петербургской подать „въ Коммиссію объ Установленіи Народныхъ Училищъ вѣдомости о всѣхъ такъ называемыхъ Пансіонахъ въ городѣ, по которой Коммиссія должна „существовать чрезъ опредѣляемыхъ двухъ присутствующихъ

сящихъ, признанъ за граница Цесарства, в Крѣлѣтвѣ Польскѣмъ, lub в обѣихъ краяхъ, stosownie do 20 § likwidacyjnych prawideł, poczytywać wszystkie bez wyjątku za nieważne. 2re) Jeżeli właściciele ruchomych lub nieruchomych w Rosyi majątków, znajdujący się podczas Warszawskiej rewolucyi w Królestwie Polskim, przyznali jakiegokolwiek na rachunek tych majątków akta i w granicach Rosyi, tedy na mocy ukazu z dnia 21 Grudnia 1830 roku poczytywać z liczby onych również za nieważne wszystkie te, które zawarte zostały po pomienionej rewolucyi, t. j. po dniu 17 Listopada 1830 roku. 3cie) Z liczby aktów darowizny i w ogólności bezwarunkowych jakoto: testamentów, zapisów darowizny, cessyi bez wynagrodzenia i t. p., zawartych przez właścicieli, w granicach Rosyi przebywających, poczytywać za nieważne wszystkie te, które przyznane zostały po ogłoszeniu wyżej pomienionego ukazu t. j. po dniu 24 Grudnia 1830 roku. 4te) Nakoniec za termin dla uznania nieważnemi przyznanych przez właścicieli, którzy w Rosyi pozostali, pism pożyczkowych, zastawnych, kupna, arend oraz innych układów i umów, obustronnie obowiązujących, poczytywać początek buntowniczych czynności w tym samym Powiecie lub przyległych jemu, gdzie te akta zawarte i jawione, chociażby podpisany w akcie miał rzeczywicie w buncie udział po tym terminie. Przyczem jednakże samo z siebie wypada, że akt uznaje się za nieważny i niezależnie od tego czasu, jeżeli odkrytym zostanie, że czyniący go jeszcze wprzód gdziekolwiek w innem mieyscu, uczestniczył w buncie. Czas nastania buntowniczych w każdym mieyscu czynności, przy nadarzonych zapytaniach oznacza się przez Jenerał-Gubernatora, wedle będących w dziełach wiadomości. 5te) Ukaz z dnia 15 Stycznia 1832 roku, którym, z powodu powstałego przez bunt zwłoki w sprawach, dozwolony był dla wypełnienia prawem przepisanych w długowych układach formalności, ulgowy trzymiesięczny termin, na pretensye do skonfiskowanych majątków w żadnym razie nie rozciąga się i żadnego do nich zastosowania mieć nie może. To postanowienie dnia 14 upłynionego miesiąca Maja zastąpiło na Najwyższe za twierdzenie. (Dnia 21 Czerwca 1834 roku. (G. S.)

W czwartey książce Dziennika Ministeryum Narodowego Oświecenia, umieszczony jest ciekawy artykuł pod tytułem: *Uwagi Francuzkich Gazet, względem rozporządzeń Rządu Rosyjskiego o prywatnych Pensyonach*. Nie poczytujemy za rzecz mniej potrzebną, udzielić je czytelnikom naszym.

W niektórych gazetach Francuzkich umieszczone były uwagi uszczypliwe dla Rządu Rosyjskiego, z okoliczności przedsięwziętych od niego środków dla ograniczenia liczby Pensyonów, utrzymywanych przez ludzi prywatnych, a szczególniej cudzoziemców. Znalezliśmy między innemi w tamtejszym urzędowym Dzienniku Narodowego Oświecenia, następujące wyrazy: „Rząd Rosyjski pragnie zupełnie zawładać edukacją „młodzieży, i nadać jej, jak i wszystkiemu, samowładny „kierunek. Odtąd nie będzie można założyć żadnego nowego Pensyonu w obu Stolicach; a w innych miastach „dozwolane one będą tylko w zdarzeniu niedostatku szkół „publicznych, i utrzymującemi Pensyony sami tylko poddani Rosyjscy być mogą.“

Pewni jesteśmy, że każdy Rosyanin uszczypliwości te przyzna, za jedną z owych potwarzy, jakimi niektórzy cudzoziemcy zwykli czernić wszystkie urządzenia naszego Rządu, ilekroć ten działa przeciw ich myślom, ku pomnożeniu moralnych sił Ojczyzny naszej. Przetoż nie podejmując się mniej potrzebnego obowiązku przekonywania o tém spółrodaków, chcemy tylko otwarcie okazać cudzoziemcom, w Rosyi przebywającym, że konieczność tego nowego środka, usprawiedliwiają ważne pobudzające przyczyny.

Prywatne zaprowadzenia edukacyjne, zawsze zwracały na siebie baczość Rządu naszego. Przed pół wieku jeszcze Katarzyna II — ten dobroczynny Geniusz Rosyi — z upodobaniem, śladami Piotra Wielkiego, zajmując się oświeceniem swojego narodu, śledziła tajniki szkół, mogących wynikać z udzielania nauk, zostawionego na wolę ludzi, albo nieznających swej rzeczy, albo nie stosujących się do ogólnych celów Państwa. W roku 1784 dnia 5go Września wydała rozkaz następujący: „Urząd Dobrego porządku „St. Petersburgski ma podać do Kommissyi założenia Szkół „Narodowych wiadomości, o wszystkich tak zowiących „się Pensyonach w mieście, po czém Kommissya będzie „obowiązana przez wyznaczonych dwóch, w niej zasiadających urzędników, wszystkie te Pensyony obejrzyć,

„щихъ въ оной всѣхъ Пансіоновъ, осмотрѣть, въ нихъ учение и содержаніе учащагося юношества со всѣми къ тому принадлежащими обстоятельствами освидѣтельствовать, Содержателямъ сихъ Пансіоновъ и употребляемымъ въ нихъ Учителямъ произвести экзамены чрезъ назначаемыхъ отъ Коммиссіи искусныхъ людей, и потомъ приказать ввести въ оныя порядки учения, Коммиссіею, по волю Ея Величества, начертанный, соглася оный съ состоящимъ таковыхъ Училищъ: чего ради Содержателей и ихъ Учителей наставить въ С. Петербургскомъ Главномъ Народномъ Училищѣ; инако же съ 1-го Января 1785 года никто Пансіона содержать въ городѣ не можетъ, и кто не пожелаетъ на сихъ правилахъ основать, или же по испытаніи Коммиссіи къ тому явится неспособнымъ, таковымъ подобное содержаніе и ученіе запретить чрезъ Управу Благочинія.“ Съ сего времени былъ учрежденъ постоянный надзоръ за всѣми частными Училищами.

Если бы всѣ въѣзжающіе въ Россію иностранцы для занятія мѣстъ по части воспитанія были отличной нравственности, и тогда не прилично было бы имъ однимъ, какъ вовсе незнакомымъ съ нашимъ Отечествомъ, ввѣрять Русскихъ юношей, которые должны быть гражданами не Франціи и не другой какой либо земли, а Россіи. Но когда самый опытъ показалъ, что, напротивъ того, многіе изъ сихъ иноземцевъ стремились сюда единственно изъ видовъ своекорыстія и что ихъ дѣйствія клонились даже къ подавленію въ лучшемъ Дворянствѣ народнаго духа, тогда и Правительствомъ вынуждено было стараться новымъ средствомъ оградить Отечество отъ вліянія, колеблющаго силу его въ самомъ основаніи. „Не зная нашего языка и гнушась онымъ“ — (изъяснялъ бывший Министръ Народнаго Просвѣщенія, Графъ А. К. Разумовскій, во всеподданнѣйшей запискѣ 25-го Мая 1811 года) — „не имѣя привязанности къ странѣ, для нихъ чуждой, они, юнымъ Россіянамъ внушаютъ презрѣніе къ языку, нашему и охлаждають сердца ихъ ко всему домашнему, и, въ нѣдрахъ Россіи, изъ Россіянина образуютъ иностранца.“ Къ прекращенію сего, тогда же повелѣно было для открытія всякаго новаго Пансіона требовать удостовѣреній, не столько въ учености Содержателя, сколько въ доброй его нравственности, не упускать изъ виду знанія имъ Русскаго языка и поставить за правило, чтобы во всѣхъ Пансіонахъ науки преподаваемы были на Русскомъ языкѣ.

По вступленіи на Престолъ нынѣ благополучно царствующаго Государя Императора, вмѣстѣ съ общимъ преобразованиемъ Учебной части въ Россіи, и надзоръ вообще за всѣми частными заведениями получилъ опредѣлительнѣйшія правила въ Уставѣ Учебныхъ Заведеній, Высочайше утвержденномъ 8-го Декабря 1828 года. Но скоро политическія событія Европы заставили Правительство усугубить мѣры осторожности въ отношеніи ко вновь прибывающимъ изъ-за границы учителямъ. Оно дѣйствовало въ семъ случаѣ для охраненія спокойствія Имперіи, тогда какъ сіи люди, въѣзжая въ Россію, искали и находили въ томъ, весьма естественно, пользу свою, а не нашего Отечества. И какую пользу могли бы ему принести тѣ, которые сами дотоле имѣли о немъ понятіе невѣрное, не рѣдко даже искаженное неблагонамѣренными описаніями враговъ его? Однако жъ, безъ сомнѣнія, многіе родители, видя, что Правительство не препятствуетъ иностранцамъ заводить Пансіоны, и увлекаясь ихъ пышными, многорѣчивыми программами, охотно помещали бы въ оныя дѣтей своихъ, въ надеждѣ доставить имъ такъ называемое свѣтское воспитаніе: ихъ поступокъ былъ бы извинителенъ; но Правительство, смотря на совокупность вѣнскихъ и внутреннихъ явленій Государства и соображая ничтожность сего мнимоблестящаго воспитанія съ неисчислимымъ вредомъ отъ напоенія неопытныхъ умовъ губительными правилами, могло ли столь же легко всѣмъ безъ различія иностранцамъ довѣрять, вмѣстѣ съ обученіемъ юношества, драгоценнаго достоянія нашего времени, и судьбу будущихъ поколѣній? Посему-то Министерство въ 1831 году предписало требовать отъ таковыхъ лицъ непремѣннаго удостовѣренія въ ихъ доброй нравственности, а въ слѣдъ за симъ состоялось и Высочайшее Повелѣніе: не дозволить впредь никому изъ нихъ открывать частныя Учебныя заведенія, прежде истеченія по крайней мѣрѣ пяти лѣтъ со времени ихъ прибытія въ Россію, и вообще обязывать Содержателей Пансіоновъ подписками, чтобы они обучали и воспитывали дѣтей сообразно съ Уставомъ Учебныхъ Заведеній и по книгамъ, одобреннымъ отъ Правительства.

Всѣ сіи мѣры клонились къ тому, чтобы сколь-

„способъ въ нихъ ученія и удерживанія учащейся молодежи, и діе за всѣми этими до того принадлежащими обстоятельствами, познать, удерживающихъ те Пенсыоны и удерживающихъ въ нихъ, наuczycieli wyexaminować, przez wyznaczonych od „Kommissyi zdolnychъ ludzi, i potemъ zalecić zaprowadzić „wъ нихъ порядокъ науки, przezъ Kommissyę, stosownie do „woli Jęzъ Cesarzъ Mościъ przepisany, zgo- „dziwszy go ze stanemъ Szkółъ takowychъ: dla utrzymują- „cychъ Pensyony i ichъ nauczycielówъ даѣ инструкцыя въ „St. Petersburgskiejъ Główniejъ Narodowej Szkole; inaczey „zaś od 1785 roku Stycznia 1go dnia. niktъ wъ мѣстѣ Pen- „syonu utrzymywać не może, a koby не chciałъ na ta- „kichъ prawidłachъ Pensyonu zakładacъ, albo kto po exa- „minie przezъ Kommissyę okaże się do tego niezdolnymъ, „takimъ podobnego utrzymywania i uczenia zabronić przezъ „Urządъ Dobrego Porządku.“ Od tego czasu ustanowiony zostałъ stały dozórъ nadъ wszystkimi prywatnemi Szko- „łami.

Гдыбы всея приѣзжающаго до Россіи чужо-земцы для занятія мѣстъ въ выдѣлѣ еднѣйши были одназначаясь сіе моральности, и въ такимъ разѣе непри-зволитъ былобы речью, самымъ имъ только, jako zupełnie nieznanymъ oyczyzny naszej, młodzieńcówъ Rosyjskichъ powierzać, którzy mają być obywatelami, nie Francji, ani innego jakiego kraju, ale Rosji. Dopiero, gdy samo doświadczenie okazało, że, przeciwnie, wielu zъ tychъ cudzoziemcówъ napływało tu, jedynie wъ widokachъ zysku, i że działania ichъ dążyły nawet do umorzenia wъ znakomitszymъ obywatelstwie ducha narodo-wego: wtedy jużъ Rządъ zmuszonymъ zostałъ przezъ nowe środki zabezpieczyć Oyczyznę odъ wpływu, podkopującego siłę jejъ wъ samychъ zasadachъ. — „Nie umiejącъ na- „szego języka i gardzącъ nimъ (takъ 1811 roku 25 Maja wъ najpoddańiejszejъ zapisce swojej, były Ministerъ Narodo-owego Oświecenia Hr. A. K. Razumowski tłumaczyłъ się) „nie mającъ przywiązania do kraju dla nichъ obcego, mło- „dymъ Rosyjanomъ wpajają pogardę języka naszego, i o- „ziewają serca ichъ ku wszystkiemu temu, co jestъ oyczy- „stymъ, a takъ, wewnątrz Rosji zъ Rosyjanina kształcą cu- „dzoziemca.“ Wъ ówczas, dla położenia temu końca, roz- kazano było, przy odkryciu wszelkiego nowego Pensy-ONU wymagać przekonania, nie tyle o nauce utrzymujące- go i o dobrej jego obyczajności, nie spuszczającъ zъ uwagi znajomości jego języka Rosyjskiego, i ustanowić za pra- widło: ażeby we wszystkichъ Pensyonachъ nauki dawane były wъ języku Rosyjskimъ.

По вступленіи на Tronъ terazъ szczęśliwie Panującego Cesarza Jegomości, wrazъ zъ powszechnymъ nanowo urządzeniemъ części edukacyjnej wъ Rosji i dozórъ wъ ogólności nadъ wszystkimi prywatnemi zakładami otrzymałъ dokładniejsze prawidła, wъ Ustawachъ zakładówъ edukacyjnych, Naywyżeyъ potwierdzonychъ dnia 8go Grudnia 1828 roku. Leczъ rychło potemъ polityczne wypadki Europy, zmusiły Rządъ do podwojenia środkówъ ostróżności, względnie nowo przybywającychъ zъa granicy nauczycielówъ. Rządъ działałъ wъ témъ zdarzeniu dla zachowania spokojności Imperyumъ, wъ ówczas, kiedy ci ludzie, przybywającъ do Rosji, szukali i znajdowali wъ témъ, bardzo naturalnie, własny swój pożytekъ, a nie Oyczyzny naszej. I jakiżъ pożytekъ mogliby jejъ przynieść ludzie, którzy sami dotądъ o niej pojęcie mieli fałszywe, nie rzadko nawetъ skażone złośliwemi opisami jejъ nieprzyjaciół? Bezъ wątpienia, jednakъ, wielu rodzicówъ, wiedzącъ, że Rządъ nie zabrania cudzoziemcomъ zakładacъ Pensyony, i uwiedzeni ichъ okazałemi i wielomównemi programatami, chętnieby umieszczali wъ nichъ swe dzieci, wъ nadziei dania imъ takъ nazywaneyъ dobrejъ świata edukacyi: postępekъ ichъ mógłby być niewinnymъ; ale Rządъ, patrzącъ na połączenie zewnętrznychъ i wewnętrznychъ zjawiskъ Państwa, i porównującъ nikczemność, tego blaskiemъ swymъ łudzącego wychowania, zъ niepoliczonemi szkodami zъ napawania niedoświadczonychъ umysłówъ zgubnemi zasadami, czyliżъ mógłъ zъ łatwościąъ wszystkimъ bezъ różnicy cudzoziemcomъ zawierzyć, razemъ zъ nauczaniemъ młodzieży, drogi skarbъ naszycъ czasówъ, i losъ następnychъ pokoleńъ? I dla tego Ministeriumъ wъ 1831 roku przepisało, wymagać odъ osóbъ takowychъ koniecznego przekonania o ichъ dobrejъ moralności, a tużъ za тѣмъ wyszedłъ i Naywyższy Rozkazъ, nie dozwalać odtądъ żadnemu zъ nichъ otwierania prywatnychъ naukowychъ zakładówъ, przedъ upłynieniemъ przynajmniej pięciu latъ, odъ czasu przybycia ichъ do Rosji, i wъ ogólności, odъ utrzymującychъ Pensyony brać na piśmie zobowiązania się, że będą uczyli i wychowywali dzieci zgodnie zъ ustawami dla zakładówъ edukacyjnych, i podługъ ksiągъ, odъ Rządu przyjętychъ.

Wszystkie te środki do tego dążyły, ażeby, ile

Przez niestanną troskliwość NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI zakładają się pod Wojskowném zawiadowaniem nowe Korpusy, a pod Cywilném Szlachetne Pensyony przy Gimnazyach. Tu dzieci Dworzan i Urzędników wychowanie otrzymywać mogą, ugruntowane na jednakiach prawidłach i do jednego celu dążące. Już oprócz Stolic, gdzie takowe Pensyony wystają, Dworzanstwo różnych Guberniy znaczne ofiary składa na założenie podobnych zaprowadzeń po miastach Gubernialnych; i już w niektórych znajdują się one w zupełney czynności. Otoż najlepszy środek, zastąpić prywatne niedostateczne wychowanie, gruntowném prawdziwie Roskiem, oświeceniem. Łącznie z temi środkami Rządu, wydany został i Naywyższy Ukaz dnia 25 przeszłego miesiąca Marca, z treści którego okazuje się: iż cel, do którego NAYJAŚNIEJSZY MONARCHA wzywa wszystkich poddanych, jest ukształcenie zupełnego układu edukacyi publiczney i domowej — *w duchu naszych urzędzeń i zgodnie z naszym narodowem uczuciem*. Któż z Rossyan nie usłucha z pobożnością tego świętego głosu? kto nie poymie, jak dobroczynna zasadnicza myśl przyjęta za przewodnictwo w tym tak ważnym przedmiocie? Zwracając uwagę swą na publiczne i domowe wychowanie młodzi Rossyjskiej, pragnie Rząd, ażeby jedno służyło za przygotowanie drugiemu; dążyć do tego iżby jeden nierozrywany łańcuch łączył wszystkie stopnie edukacyi narodowej, której węgielnym kamieniem powinna być — Oczyszczna; sprzyjając wszelkiemu nowemu zjawisku umysłowej czynności w jej granicach, i poza niemi, korzystając z każdego nowego jej doświadczenia, postępując pilnie za każdym krokiem, za każdą odmianą Europejskiego ukształcenia, mocno poznaje i jasno pokazuje, że wszystkie te poruszenia, wszystkie te środki, wszystkie te doświadczenia, wtedy tylko mogą być dla nas w niektórych względach pożytecznemi, kiedy przystosowane do postępu Obywatelskiego naszego rozwinienia, do potrzeb *naszych urzędzeń Państwa*, i jak brzmi Naywyższy Ukaz 25 Marca, nie sprzeciwiają się *nasze*

данскаго развитія, къ потребностямъ нашихъ Государственныхъ Учреждений, и, какъ гласитъ Высочайшій Указъ 25-го Марта, не противны нашему народному чувству. Словомъ, Правительство имѣетъ въ виду истинно-Русское просвѣщеніе, которое одно способно дать всему народу духъ единства и подъ сѣнію мудрыхъ Вѣнценосцевъ сдѣлать его вмѣстѣ и непобѣдимымъ и счастливымъ. Мы не удивляемся, что столь высокая цѣль, поселяя въ недоброхотахъ Россіи зависть, заставляетъ ихъ чернить все ведущія къ тому мѣры; не удивляемся даже, если и самыя сѣи мѣры кажутся непонятными тамъ, гдѣ допускается свободное проповѣданіе всѣхъ разрушительныхъ началъ, гдѣ отъ разнородныхъ и между собою враждебныхъ стихій возникаетъ духъ партій, раздирающихъ отечество, гдѣ ослѣпленный народъ, легкомысленно гоняся за всякими новыми теоріями, за несбыточными мечтами, не видитъ бездны, въ которую стремится... Но намъ ли слѣдовать сему гибельному примѣру? Мы умѣли доселѣ съ осторожностію извлекать для себя пользу изъ чужихъ опытовъ; насъ хранилъ доселѣ Промыслъ! Будемъ увѣрены, что Онъ насъ и никогда не оставитъ.

Сверная Пчела напечатала въ 137 № письмо изъ Вильны, сообщенное въ оную Г. Членомъ Редакціоннаго Комитета Литовскаго Курьера, Андреемъ Ивановичемъ *Селезневомъ*, съ описаніемъ: какъ въ городѣ нашемъ празднуемъ былъ для Россіи торжественный и незабвенный день, вступленія въ совершеннолѣтіе Его Императорскаго Высочества Государя Цесаревича Наслѣдника Престола. Надѣмся почтеннѣйшимъ Читателямъ нашимъ, особенно же жительствоющимъ въ Вильнѣ, принести действительное удовольствіе, перенося сѣю чувствъ ихъ картину въ Литовскій Вѣстникъ, присовокупляя стихи, сочиненные Польскимъ Поетомъ Лудовикомъ Осинскимъ, на тему новаго полонеза, составленнаго Карломъ Курпинскимъ, при вхождѣ Е. С. Князя Намѣстника Царства Польскаго съ достойною Ею Супругою въ залу, на балъ по сему же случаю данный въ Варшавѣ, пѣтые 130 артистами съ аккомпаниментомъ различныхъ музыкальных инструментовъ, переведенные Г. Маѣромъ *Слановымъ*. — Всякій изъ читателей, возобновляя въ памяти день сей, вновь проникнется тѣми радостнѣйшими чувствѣми, которыми наполнены были сердца ихъ купно съ сердцами миллионъ милосердіе Всевышняго въ дарованіи сего славнаго лѣта безпрерывнаго ихъ благополучія.

Вильна, 8-го Іюня. Съ нетерпѣніемъ жители города Вильны ждали Манифеста о вступленіи въ совершеннолѣтіе Его Императорскаго Высочества Цесаревича Наслѣдника Всероссийскаго Престола **АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА**, — желая излить предъ Престоломъ Всевышняго чувства благоговѣнія и восторга. Насталъ день 20-го Мая, и всѣ въриподданные съ коленнопреклоненіемъ благодарятъ во храмахъ Сподобившаго благословить и осчастливить ихъ преслѣпнѣмъ и укрѣпленіемъ силы достойнаго Преемника вѣнца Царскаго!

Въ одиннадцатомъ часу утра 20-го Мая, Его Сіятельство Г. Виленскій Военный Губернаторъ, всѣ военные и гражданскіе Чиновники, баталіонъ Староингерманландскаго пѣхотнаго полка, также ремесленные старшины съ цеховыми значками, — собрались въ церковь Виленскаго первокласснаго Свято-Духова Монастыря, для слушанія Божественной Литургии и благодарственного молебствія, отправленныхъ соборіи Настоятелемъ оного, Архимандритомъ Платономъ. Приличное торжеству, краткое, но выразительное Слово сего почтеннаго пастыря произвело сильное впечатлѣніе въ сердцахъ всѣхъ слушателей разныхъ исповѣданій: слезы умиленія, блиставшія въ очахъ ихъ, служили тому доказательствомъ. — При возгласеніи многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Дому, съ укрѣпленій Виленскихъ произведенъ 101-пушечный выстрѣлъ. Въ то же время принесено молебствіе и во всѣхъ храмахъ прочихъ вѣроисповѣданій. — После того, всѣ духовныя особы, военные и гражданскіе Чиновники, въ Дворцовой залѣ, приносили поздравленіе Г. Начальнику города.

Въ сей радостный день, каждое сословіе города Вильны наслаждалось своего рода удовольствіями, доставленными имъ Г. Военнымъ Губернаторомъ и благороднымъ Виленскимъ Дворянствомъ.

Въ домѣ Добродѣтели, Благотворительное Общество угощало своихъ питомцевъ и бѣдныхъ обоего пола сытнымъ обѣдомъ на 600 человекъ. Пріятно было видѣть, какъ малютки ухаживали за старцами, ласкаясь около нихъ — какъ бы въ кругу любезныхъ сердцу ихъ родителей; — между тѣмъ музы-

му народному учучію. Словомъ, Рząd ma na celu prawdziwie Ruskie oświecenie, które samo tylko zdolne dać całemu narodowi ducha jedności, i pod opieką mądrych Monarchów uczynić go razem i niezwyciężonym i szczęśliwym. Dla nas bowiem nie dziwno, iż cel tak wysoki, zasiewając w nieprzyjaznych dla Rosyi zawiść, pobudza ich do czernienia wszystkich do tego doprowadzających środków; nie dziwiemy się nawet, kiedy i te same zamiary zdają się być *bydź niepojętymi* tam, gdzie dozwolono swobodne opowiadanie wszystkich zgubnych zasad, gdzie dla różnorodnych i pomiędzy sobą walczących żywiołów, wynika duch stronnictw, szarpiącymi oyczyznę, gdzie oślepiiony naród, uganiając się lekkomyślnie za wszystkimi nowymi teofiami, za narzeceniami ziścić się niemogącymi, nie widzi bezdennej przepaści, w którą leci.... Mamyż naśladować tak zgubnego przykładu? Umialiśmy dotąd z ostrożnością wyciągać dla siebie pożytek z cudzych doświadczeń; dotąd zachowała nas Opatrzność! Bądźmyż ufni, że nigdy Ona nas nie opuści.

Pczola Północna umieściła list z Wilna udzielony jej przez Członka Komitetu Redakcyjnego P. Andrzeja Iwanowicza *Sieleźniewa*, opisujący: jak w mieście naszym obchodzony był dzień dla Rosyi uroczysty i wiekopomny, doycia pełnoletności NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZEWICZA JEJEGOŚCI NASTĘPCY TRONU. Spodziewając się Szanownym Czytelnikom naszym, osobliwie mieszkańcom Wilna, istotne przyjemieć zadowolenie, obraz ten ich uczuć, do Kurjera Litewskiego przenosimy, przydając wiersz układu Ludwika Osinskiego, na nutę nowego poloneza Karola Kurpińskiego, przy wycięciu JO. Xięcia Namiestnika Królestwa Polskiego z Dostojną Jego Małżonką do sali, na bal, z teyże okoliczności dany w Warszawie, śpiewany przez 130 artystów, z towarzyszeniem wszelkich instrumentów, obok przekładu P. Majora *Sijanowa*. — Odnawiając w pamięci dzień ten, każdy czytający, nanowo przejęty zostanie mocą tych radośnych uczuć, któremi napełnione były ich własne serca, pospołu z sercami tylu milionów ludzi, tylu różnych narodów, uwielbiających dobrotliwą Opatrzność, w udzieleniu tey nowey rękęymi nieprzerwanego ich szczęścia.

Wilno, dnia 8 Czerwca. Z niecierpliwością mieszkańcy miasta Wilna oczekiwali Manifestu o doyciu pełnoletności JEJEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY TRONU WSZECH ROSSYJ **ALEXANDRA NIKOLAJEWICZA**, — pragnąc wylać przed Ołtarzem Naywyższego uczucia pobożności i uniesienia. Nastal dzień 20 Maja, i wszyscy wierni poddani, z upadnieniem na kolana, zanoszą dzięki w Świątyniach Tego, Który raczył pobłogosławić i uszczęśliwić ich doyrzałością i umocnieniem siły dostojnego **DZIEDZICA KORONY CESARSKIEY!**

O godzinie 11tey zrana dnia 20 Maja, Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, wszyscy woyskowi i cywilni Urzędnicy, batalion Staroingermanlandzkiego pieszego półku, także starsi rzemieślnicy z chorągiewami, cechami, — zgromadzili się do Cerkwi Wileńskiego iszey klasy Św. Ducha Monasteru, dla słuchania Bozkiey Liturgii i dziękczynnych modłów, odprawianych pontyfikalnie przez jego Przełożonego, Archimandrytę Platona. Stosowne do obchodu, krótkie, ale dobitne przemówienie tego Szanownego Pasterza, sprawiło mocne wrażenie na sercach wszystkich słuchaczów różnych wyznań: łzy rozczulenia w oczach błyszczące, za dowód tego służyły. — Podczas podniesienia głosów w pieńiu z prośbą o długie lata dla JEJEGO CESARSKIEY MOŚCI i całego NAYJAŚNIEJSZEGO DOMU, z dział wileńskich warowni wystrzelono 101 razy. W tymże czasie odprawiały się modły i we wszystkich świątyniach innych wyznań. Potem wszystkie osoby duchowne, woyskowi i cywilni urzędnicy, w sali pałacowej składali pozdrowienia Naczelnikowi miasta.

W dniu tym radośnym, każde zgromadzenie miasta Wilna, używało swojego rodzaju wesołości, wyprawianych dla nich przez P. Wojennego Gubernatora i ślachtetne Wileńskie Dworzanstwo.

W domu Dobrodzielnosci Towarzystwo czestowało swoich wychowanców i ubogich pici obojey, obfitym obiadem na 600 osób. — Przyjemnie było widzieć, jak drobne dzieci uwijały się około starców, pieścizotliwie ku nim się tuląc, jakby w kole miłych sercu ich rodziców; — tym czasem muzyka, złożona z wychowan-

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ. № 55. — 1834 —

ка, составленная изъ воспитанниковъ сего заведенія, сливалась съ ихъ радостными кликами и непринужденною веселостью. И это пристанище дряхлыхъ и сирыхъ, доброе начальство и нѣкоторые почтенныя особы не отказались посѣтить и своею бесѣдой украсить праздники.

Но готовилось еще занимательнѣйшее зрѣлище — это народное угощеніе подъ открытымъ небомъ. На Петровской площади, очаровательной по своему мѣстоположенію, гдѣ съ одной стороны извивается тихая Вилія съ своими отлогими, зеленѣющими бѣрегами, усаженными большими, ровными тополями, а съ другой — возвышаются горы, покрытыя густымъ лѣсомъ; гдѣ также красуется славный по Италіанской архитектурѣ храмъ Св. Петра, — на этой площади, по сторонамъ качелей и горъ, рядами тянулись столы съ Русскою хлѣбомъ-солью, съ жареными златоторогими быками, безчисленнымъ множествомъ бутылочекъ пива и меда, разставленныхъ стройными рядами; поодаль выдвигались зеленые бочки съ виномъ, увѣщенные ковшами, а изъ-за бочекъ — головы охотниковъ до сего нектара; среди площади, на возвышеніи стоялъ столъ, украшенный вѣнками изъ цвѣтовъ, а на немъ блестялъ огромный задравный кубокъ. Толпы народа съ нетерпѣливостью ожидали прибытія любимого Начальника города. Въ третьемъ часу музыка заиграла. Его Сіятельство Князь Николай Андреевичъ Долгоруковъ, въ сопровожденіи многихъ особъ высшаго сословія, изволилъ прибыть туда, и помѣстился въ нарочно устроенномъ на горѣ павильонѣ. Лишь только замолкла музыка, тишина воцарилась — вдругъ, по данному знаку, едва герольдъ поднялъ наполненный виномъ кубокъ и возгласилъ здравіе Государя Императора и Наслѣднику Цесаревичу — вся эта густая туча съ громкимъ ура! грянула на столы и — все исчезло въ одну минуту!... Народъ толпился взадъ и впередъ; одинъ лишь баталіонъ солдатъ чинно сидѣлъ за своей трапезой. Ни сильный вѣтеръ, ни дождь проливной, ничто не могло разлучить пирующихъ: они веселились до поздняго вечера, не нарушивъ впрочемъ благочинія. Лица ихъ горѣли пламенемъ восторга, а сердца неизменною преданностью къ Царю-Отцу и достойному Его Преемнику-Сыну.

Въ этотъ же день, Виленское Дворянство давало пышный обѣдъ на 200 кувертовъ, для Его Сіятельства и высшаго сословія города. — Тосты за здравіе Государя Императора и Его Высочайшаго сына, полка, отлично исполнившей свою игрою извѣстный новый гимнъ: „Боже, Царя храни!“ — При сихъ тостахъ благоговѣнный восторгъ пылалъ въ сердцахъ всѣхъ вѣрныхъ сыновъ Престола.

Вечеромъ на Виленскомъ театрѣ данъ Польскій спектакль, безденежно. Присутствіемъ своимъ удостоили его Гг. Генералъ-Адъютанты Князь Николай Андреевичъ Долгоруковъ и Александръ Ивановичъ Нейдгардтъ, Графъ К. П. Сухтеленъ и другіе первыя лица обоюбого пола особы. Въ заключеніе спектакля, пропѣли два раза на Русскомъ языкѣ актеры и актрисы Польскіе: „Боже, Царя храни!“ Восторгъ публики не въ моихъ силахъ выразить — надобно быть свидѣлемъ и судить. — Вечеру городъ былъ иллюминированъ, и не одну толпу останавливали горѣвшіе на дворцѣ щиты съ вензловымъ именемъ Высочайшаго Виновника торжества: каждый смотрѣлъ на нихъ съ — какъ на залогъ настоящаго и грядущаго благоденствія Россіи!

Такъ проведено въ Вильнѣ 20-е Мая — въ ознаменованіе незабвеннаго дня 17-го Апрѣля 1834 года, — дня, въ который Русь наша еще испытала надъ собою великія и неизрѣченныя милости Господа, благословившаго вѣроподданныхъ ея торжествовать совершеннолѣтіе дражайшей надежды своей, достойнаго потомка Дома Романовыхъ!!....

Душъ восторженныхъ моленіе
Да внесемъ мы къ Небесамъ!
Жребій внуковъ Провидѣнье
Въ этотъ день пророчишь намъ.

Снявъ младенчества одежды,
Взвѣснѣе Сынъ Царей
Въ ризѣ славоспѣвающей надежды
Сталь на поприще мужей.

Ясныхъ дней Заря младая!
Ты прійми сердецъ привѣтъ!
Богъ, молябамъ людей внимая,
Освѣтитъ Твой въ мірѣ слѣтъ!

Зрѣлый возрастъ — думъ взмужалость —
Счастья дни Тебѣ судить;
Онъ Тебя, землѣ на радость,
Славы блескомъ озарить.

сѣвъ этого закладу, łączyla swe odgłosy z radościami okrzykami i niewymuszoną wesołością. Tego przytułku zgrzybiałości i ubóstwa, dobra Zwierzchność i niektóre szanowne osoby, nieodmówily odwiedzić i obecnością przyozdobić obchód.

Lecz przygotowane było jeszcze ciekawsze widowisko, — była to uczta dla pospólstwa pod otwartym niebem. Na równinie przed kościołem Św. Piotra, czarowney ze swego położenia, gdzie — z jednej strony płyni spokojna Wilia pomiędzy wysokimi zieleniejącymi brzegami, dzwigającymi wyniosłe topole, a z drugiej wznoszą się góry, pokryte gęstym lasem, którym też ozdoby dodaje sławny z architektury włoskiej kościół Św. Piotra, — Na tej równinie po bokach kaczeli i gór, rzędami ciągnęły się stoły, z ruską gościnnością, z upieczonemi złotorogiem i wołami, niezliczonem množstwem flasz piwa i miodu, wytwornie ustawionych; w oddaleniu ukazywały się zielone beczki z wódką, a z poza beczek — głowy pożądliwych tego nektaru; wśród równiny, na podwyższeniu, umieszczony był stół, przyozdobiony wienkami z kwiatów, a na nim świecił ogromny wiwatowy puchar. Tłumy ludu z niecierpliwością oczekiwały przybycia ulubionego Naczelnika miasta. O godzinie 3ciej zagrzmiała muzyka. Jasne Oświecony Xiążę Nikołaj Andrzejewicz Dołhoruki, towarzyszony przez wiele osób wyższego stanu, raczył tam przybyć, i zajął miejsce w przygotowanym na górze pawilonie. Tylko co umilkła muzyka, nastała cisza, — wnet, za danym znakiem, za ledwie Herold podjął napełniony winem puchar i ogłosił zdrowie Najjaśniejszemu Cesarzowi i Następcy Cesarzowi — cała ta gęsta chmura z hucznym ura! rzuciła się do stołów i wszystko znikło w jednej chwili!... Lud tłumem się posuwał w tył i naprzód; sam tylko batalion żołnierzy porządku siedział za swoim stołem. Ani wiatr silny, ani deszcz ulewny, nie mogło rozdzielić czestujących: weselili się do późnego wieczora, bez naruszenia porządku. Twarze ich pały płomieniem uniesienia, a serca szczerem poświęceniem się dla Cesarza — Ojca i godnego Jego Następcy — Syna.

Tegoż dnia Wileńskie Dworzanstwo dawało wspólny obiad na 200 osób, dla Xięcia Jegomości Wojennego i wyższego stanu osób. — Toasty za zdrowie Cesarza Jegomości i Jego Wyborniey muzyki wojskowej Staroingermanlandzkiego pieszego półku, która prześlicznie wykonała — znajomy nowy śpiew: *Boże Króla zachowaj!* — Przy tych toastach serdeczne uniesienia pały w sercach wszystkich wiernych synów Tronu.

Wieczorem na Teatrze dane było bezpłatne widowisko sztuki Polskiej, którą bytnością swą zaszczytili PP. Jenerał-Adjutanci Xiążę Nikołaj Andrzejewicz Dołhoruki i Alexander Iwanowicz Neidhardt, Hrabia K. P. Suchtelen i inne znakomitsze obojey płci osoby. Po skończeniu widowiska, kompania aktorów polskich dwukrotnie w Rosyjskim języku śpiewała: *Boże Царя храни*. Uniesień publiczności, nie mam siły do wyrażenia, świadkiem byż potrzeba naocznym i sądzić — wieczorem całe miasto było oświecone, i nie jedną gromadę zatrzymywała gorejąca na pałacu tarcza z cyfrą Wysokiego Solemnizanta Uroczystości: każdy poglądał na Imię to, jak na zakład obecnej i przyszłej pomyślności Rosyi.

Tak przeprowadzany był w Wilnie dzień 20ty Maja — dla uczczenia wiekopomnego dnia 17 Kwietnia 1834 roku, — dnia, w którym Rosya nasza jeszcze doznała nad sobą wielkich i niewysławionych łask Pana, który pobłogosławił wiernym jej poddanym: uroczyste obchodzić dojsie pełnoletności najdroższej nadziei swojej, dostojnego Potomka Domu Romanowych!!....

Kiedy radość sercem włada,
Uroczyste wznieśmy głosy;
Dziś nam niebo zapowiada,
Przyszłe naszych wnuków losy.

W pełni życia powstał młodzian,
Cesarzkiego plemie rodu;
I nadziei szatą odzian,
Do męskiego wszedł zawodu.

Witay, witay szczęścia Zorzo!
Dni pogodnych wróżbo droga,
Tobie świetny bieg otworzą,
Modły ziemi, dary Boga.

Tobie błogie snuje lata,
Wiek młodzieńczy, wiek dójrzały,
W którym na pociechę świata,
Zajaśniejesz słońcem chwały,

Взявъ въ примѣръ Отца-Героя,
Изучи Ты долгъ Царей:
Страхомъ бынь врагамъ въ часъ боя,
И опомомъ странѣ своей.

Какъ росы ждуть ранней нивы,
Край нашъ благосни такъ ждеши
Омъ Тебя въ сей день счастливый:
Сына гласъ къ Отцу дождешь!

Ленныхъ дней Заря младая!
Ты прійми сердце привѣтъ!
Богъ, молюсь людей внимая,
Освятитъ Твой въ мѣръ слѣдъ!

Варшава, 4-го Июля.

Г. Полномочный Министръ Саксонскаго Двора
Шредеръ, прибылъ послѣднихъ чиселъ изъ С. Пе-
тербурга въ здѣшнюю столицу. (*Gaz. War.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 4-го Июля.

Герцогиня Лигницкая выѣхала 2-го сего мѣся-
ца въ Теплицъ. (*Dz. P.*)

8-го Июля.

Императорско-Россійскій Тайный Совѣтникъ,
Князь Друцкій-Любецкій, выѣхалъ въ Парижъ. (*G. C.*)

А в с т р і я.

Вѣна, 25-го Июля.

Укрѣпленія Вероны и Бриксена близки уже
окончанія. Бескоръ будетъ поставлена къ охраненію
оныхъ въ достаточномъ количествѣ артиллерія. Рав-
нымъ образомъ приведены въ наилучшее состояніе
прибрежныя баттаренъ въ Далмаціи и дороги, облег-
чающія между ними сообщеніе. Вообще Австрія на
всѣхъ пунктахъ принимаетъ грозный видъ, что го-
раздо болѣе будетъ содѣйствовать сохраненію мира,
нежели всѣ возможные переговоры. Любопытно од-
накожь, долго-ли можетъ существовать подобное со-
стояніе напряженія?

— Его Величество Императоръ, выѣхалъ въ Вейн-
цирль, на встрѣчу своей дочери, Е. В. Герцогини
Париской. (*G. C.*)

Б е л ѣ г і я.

Брюссель, 21-го Июля.

Вблизи Сенъ-Никола арестовано вчера нѣсколь-
ко Голландцевъ обоюго пола и отбедено въ Антвер-
пенскую цитадель.

— Въ Намюрѣ основалось общество любителей го-
лубить. (*G. W.*)

28-го Июля.

Сегодняшній Мониторъ въ особомъ прибавленіи
напечаталъ актъ обвиненія 78 человекъ, которые при-
нимали дѣятельное участіе во время возмущенія 5-го
и 6-го Апрѣля. (*Dz. P.*)

Ш в е ц і я.

Стокгольмъ, 27-го Июля.

Въ Уддевалла покупаютъ опять овесъ въ боль-
шомъ количествѣ въ слѣдствіе вторично присланныхъ
заказовъ изъ Россіи; условія о доставкѣ оного произ-
водятся съ такою же, какъ и прежде поспѣшностію.
(*Dz. P.*)

Ш в е й ц а р і я.

Цюрихъ, 20-го Июля.

Ворортъ получилъ донесеніе Бернскаго Прави-
тельствующаго Совѣта, что открыть тамъ Комитетъ
Германскихъ эмигрантовъ, который покушается дѣй-
ствовать противу Германскихъ Державъ, посредствомъ
мятежныхъ прокламацій; что Правительствующій
Совѣтъ приказалъ подписавшихся на прокламаціяхъ
арестовать, и удалиться за паспортами во Францію.
Ворортъ, извѣщая Бернскому кантону признатель-
ность свою за таковое уведомленіе, присовокупилъ,
что онъ надѣется, что кантонъ этотъ и на будущее
время будетъ удалять эмигрантовъ сего рода.

— Въ Цюрихѣ отправится весьма важная конфе-
ренція всѣхъ Иностранныхъ Посланниковъ. Приве-
зенныя Г-мъ Душемъ депеши заключаютъ статью, кото-
рая требуетъ разрѣшенія Ворорта въ теченіе 40 ча-
совъ, слѣдственно не будетъ возможности вытребо-
вать мнѣнія Штатовъ. (*G. W.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 27-го Июля.

Третьяго дня былъ съездъ во Дворцѣ у Короля,
а потомъ началось засѣданіе Тайнаго Совѣта.

— Слышно, что Королева 5-го Июля отправится во-
дою въ Гельветскійскъ.

— Въ засѣданіи Нижней Палаты 17-го сего мѣся-
ца Адмиралъ Кодрингтонъ внесъ проектъ, чтобы Ан-
глійскимъ морскимъ солдатамъ, которые сражались
подъ его начальствомъ при Наваринѣ, дано было при-
личное денежное награжденіе. (*Dz. P.*)

Ucz się z Ojca śmiałych trudów,
Jakie są cnoty na Tronie;
Jak byż Ojcem swoich ludów,
Jak laurami wieńczyć skronie.

Łaską uświęć dzień szczęśliwy,
Który pragnie ta kraina;
Ranną rosą kwitną niwy,
Oycieć spełni prośby Syna.

Witay, witay szczęścia Zorzo!
Dni pogodnych wróżbo droga!
Tobie świetny bieg otworzą,
Modły ziemi, dary Bega.

Warszawa, dnia 4 Lipca.

Pełnomocny Minister Dworu Saskiego Szreder,
przybył w tych dniach z Petersburga do tutejszey
Stolicy. (*Gaz. Warsz.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 4 Lipca.

Xiężna Lignicka wyjechała dnia 2 b. mca do
Cieplic. (*Dz. P.*)

Dnia 8.

Xiążę Drucki-Lubecki, CESARSKO-ROSSYYSKI Radzca
Tayny, wyjechał do Paryża. (*Gaz. Codz.*)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 25 Czerwca.

Warownie Werony i Brixen są już blizkie u-
kończenia. Niebawnie będzie postawiona dla obrony
tychże dostateczna artyllerya. Podobnie i nadbrzeżne
baterye w Dalmacyi, oraz drogi utrzymujące między
niemi związek, są przywrócone do najlepszego stanu.
W ogólności przybiera Austrya na wszystkich punk-
tach grozną postawę, co się do utrzymania pokoju wię-
cey przyczyni, aniżeli wszystkie na świecie układy.
Ciekawą jest wszakże rzeczą, jak długo podobny stan
natężenia utrzymany byż może.

— Cesarz Jmć wyjechał do Weinzierl, na spotka-
nie J. C. W. Xiężny Parmy, córki swojej. (*G. C.*)

B E L G I A.

Bruxella, dnia 21 Czerwca.

Niedaleko St. Nicolas aresztowano wczoray wielu
Hollandrów obojey płci, i odprowadzono do cytadelli
Antweperskiej.

— W Namur zawiązało się towarzystwo lubowników
gołębi. (*Gaz. Warsz.*)

Dnia 28.

Dzisiejszy Monitor umieścił w osobnym dodatku
akt oskarżenia 78 obwinionych o czynny udział pod-
czas rozruchów w dniach 5 i 6 Kwietnia. (*Dz. Pow.*)

S z w e c y a.

Sztokholm, dnia 27 Czerwca.

W Uddewalla zakupują znowu znaczną ilość o-
wsa, a to w skutku powtórnych; z Rossyi nadesłanych
poleceń; układy na dostawę jego odbywają się z takim,
jak dawniey pośpiechem. (*Dz. P.*)

S z w a y c a r y a.

Zürich, dnia 20 Czerwca.

Vorort otrzymał od Rady Rządowej Bernu uwia-
domienie, że odkryto tam Komitet wychodzców Nie-
mieckich, który usiłuje działać odezwami w duchu bun-
towniczem przeciw Państwu Niemieckim; że Rada rzą-
dowa kazała podpisanym na odezwach aresztować, i
za paszportami oddalić się do Francyi. Vorort, dzięki-
jąc Kantonowi Bern za to udzielenie, wynurzył na-
dzieję, iż i nadal ten Kanton oddalać będzie takich
wychodzców.

— Wszyscy obcy Posłowie zgromadzić się mają w
Zurich na ważną konferencyą. W przywiezionych przez
Pana Dusch depeszach zawarty jest artykuł, który
wymaga rozstrzygnięcia Vorortu w 40 godzinach, tak,
iż zdanie Stanów nie będzie wcale mogło byż zasią-
gnięte. (*Gaz. Warsz.*)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 27 Czerwca.

Onegdaj były pokoje u Króla Jmci, poczem od-
prawiła się rada tajna.

— Słychać, iż Królowa dnia 5 Lipca popłynie do
Helvoetsluys.

— Na sessyi Izby niższej dnia 17 bież. mca, Admirał
Codrington uczynił wniosek, aby żołnierzom morskim
angielskim, którzy wraz z nim walczyli pod Nawary-
nem, stosowne wynagrodzenie pieniężne było udzielone.
(*Dz. P.*)

1-го Июля.

Г. Дюпенъ былъ приглашенъ вчера на обѣдъ къ Е. Выс. Герцогинѣ Кентъ, и потому свой выѣздъ отложилъ онъ на слѣдующій день.

— Прибыль сюда изъ С. Петербурга Россійскій Графъ Медемъ.

— Сегодня въ засѣданіи Верхней Палаты, Лордъ Винфордъ предъявилъ публичное извиненіе издателя журнала *Morning Post*, приглашеннаго предъ рѣшетку Палаты.

— Донъ Карлосъ, оставилъ 26-го п. м. Портсмутъ и перѣхалъ въ Бромптонъ. Испанскіе Генералы Рамгоса, Амарилласъ, Балмуседа и другіе, наняли для себя жилища въ Портсмутѣ; 106 особъ изъ свиты Донъ Карлоса обратились въ Гамбургъ; на кораблѣ *Gipsy* еще прибыло изъ Португаліи 85 эмигрантовъ въ Портсмутъ.

— Касательно чаю, привезеннаго чрезъ Данцигъ въ Ливерпуль, рѣшили Лорды Адмиралтейства, что его нельзя продавать въ Англіи; однако жъ дозволено вывозъ его.

2-го Июля.

Придворная газета помѣстила увѣдомленіе, что Англійскіе подданные при представленіи Королю должны преклонить правое колено предъ Е. К. Вел., поцѣловать руку Короля и привѣстать, откланяться и отступить. (G. C.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 27-го Іюня.

25-го текущаго мѣсяца вечеромъ Испанскій, Пруссійскій, Бельгійскій и Баварскій Посланники, имѣли у Короля аудіенцію въ Нейли. На другой день председательствовали Король въ Совѣтѣ Министровъ въ Тюльерійскомъ дворцѣ.

— Производство слѣдственнаго дѣла въ судѣ Палаты Перовъ идетъ весьма медленно. Изъ числа арестованныхъ 500 до 600 лицъ, уволено уже 115, прочіе по большей части имѣютъ быть также уволены по недостатку доказательствъ; только 60 человекъ дѣйствительно обвинены въ основаніи заговора.

— Графъ Поццо ди Борго третьяго дня вечеромъ имѣлъ аудіенцію у Короля въ Нейли. Россійскій, Австрійскій и Англійскій Послы имѣли вчера опять продолжительное совѣщаніе съ Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ. (D. P.)

30-го Іюня.

Дочь Герцогини Беррійской, прислала Коммиссіи, учрежденной въ Лионѣ, 100 гульденовъ Австрійскими ассигнаціями, для пособія безвинныхъ жертвъ безпокойствъ, въ послѣдній разъ происходившихъ въ семь горѣдъ.

1-го Іюля.

Вчера въ полдень Бельгійская Королева выѣхала на встрѣчу своего супруга, коего къ вечеру ожидали въ Нейли. — Третьяго дня Греческій Посланникъ, Князь Караджа, вручилъ Королю знаки ордена Спасителя, присланные Королемъ Оттономъ.

— Въ сегодняшнемъ Мониторѣ помѣщено Королевское постановленіе, перемѣняющее время созванія Законодательныхъ Палатъ, первоначально въ 20-е Августа опредѣленное, на 31-е Іюля с. г.

— Temps говоритъ, что въ продолженіе 14 дней, 40,000 Испанскаго войска, подъ начальствомъ Генерала Родилла, вступятъ въ области Бискаи и Наварры.

4-го Іюля.

Говорятъ, что Король Леопольдъ и супруга его, возвратятся 8 с. м. въ свое государство.

— Третьяго дня Г. Дюпенъ прибылъ въ Кале, откуда не останавливаясь поспѣшно поѣхалъ въ Парижъ. (G. C.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 14-го Іюня.

Изъ числа 49 человекъ, сопровождающихъ Донъ-Мигуэля, отличается одинъ только Графъ Соуръ. Онъ страстный охотникъ до сраженія быковъ и потому весьма любимъ Дономъ-Мигуэлемъ, который, какъ слышно, предполагаетъ отправиться въ Берлинъ или въ С. Петербургъ.

— Весьма вѣроятно, что смятенія въ несчастномъ нашемъ краѣ опять будутъ свирѣпствовать, ибо угрожаетъ уже борьба между разными партіями. (D. P.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 4-го Іюня.

Говорятъ, что Порты отправляетъ Галтельджи Ефенди съ особенными порученіями въ Парижъ. Главнымъ предметомъ сего посольства должно быть требованіе, чтобы Французы оставили Алжиръ. — По письмамъ, полученнымъ изъ Смирны, островъ Самосъ со-

Дня 1 Lipca.

Pan Dupin былъ запрошенъ дня вчерашняго на обѣдъ до J. K. W. Хіѣзны Кентъ, и для tego odjazd na dzisaiy odłożył.

— Przybył tu Rossyyski Hrabia Medem z Petersburga.

— Nadzisiejszém posiedzeniu Izby Wyższej, złożył Lord Wynford publiczne przeproszenie od wydawcy dziennika *Morning-Post*, przed kratki Izby powołanego.

— Don Carlos opuścił dnia 26 z. m. Portsmouth, przenosząc się do Brompton. Hiszpańscy Jenerałowie Ramagosa, Amarillas, Balmuseda i niektórzy inni, najęli sobie mieszkanie w Portsmouth; 106 osób z orszaku Don Carlosa udało się do Hamburga; na okręcie *Gipsy*, przybyło jeszcze 85 wychodniow z Portugalii.

— Względem herbaty, przez Gdańsk do Liverpool sprowadzoney, wyrzekli Lordowie admiralicyi, że takowa w Anglii sprzedana być nie może; dano wszakże pozwolenie, aby wywieziona została.

Дня 2.

Gazeta nadworna umieściła zawiadomienie, że poddani angielscy, będąc przedstawiani Królowi, mają przyklęknąć przed J. K. M. na prawe kolano, pocałować rękę Króla i powstać, zrobić ukłon i odstąpić. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 27 Czerwca.

Dnia 24 b. m. wieczoremъ Postowie Hiszpański, Pruski, Belgiyski i Bawarski mieli posłuchanie u Króla Jmci w Neuilly. Nazajutrz przewodniczył Monarcha na Radzie Ministrów w pałacu Tuilleries.

— Instrukcyja badań w Sądzie Izby Parów idzie bardzo powoli. Z 500 do 600 osób uwiezionych uwolniono już 115. Inni mają być po większej części także uwolnieni, dla braku przeciwko nim dowodów; tylko 60 jest rzeczywiście obwinionych o knowanie spisku.

— Hrabia Pozzo di Borgo miał onegdaj wieczoremъ posłuchanie u Króla Jmci w Neuilly. Ambassadorowie Rossyyski, Anstryacki i Angielski mieli znowu wczoray bardzo długą naradę z Ministremъ spraw zagranicznych. (Dz. Pow.)

Дня 30.

Córka Xieżny Berry, przestała Kommissyi w Lugdunie ustanowionej, 100 zł. r. w bankocellach Austriackich, do składki na wsparcie niewinnych ofiar, z ostatnichъ zaburzeń tego miasta.

Дня 1go Lipca.

Wczoray w południe wyjechała Królowa Belgów na spotkanie swego Najjaśniejszego małżonka, który był spodziewany wieczoremъ w Neuilly. — Zawczora Poseł Grecki Xieże Karadża, wręczył Królowi insignia orderu Zbawiciela, nadesłane przez Króla Ottona.

— W dzisiejszymъ Monitorze jest postanowienie Królewskie, zmieniające czasъ zwołania Izby prawodawczych, pierwotnie na dzień 20 Sierpnia oznaczony, na bliższy, to jest: na dzień 31 Lipca b. r.

— Temps powiada, że w przeciągu dni 14tu, wkroczy 40,000 woyska Hiszpańskiego w prowincye Biskai i Nawarry, pod naczelnémъ dowództwemъ Jenerała Rodil.

Дня 4.

Mówią, że Król Leopold i Królowa, małżonka jego, wracają dnia 8 b. m. do kraju swego.

— Pan Dupin wylądował zawczoray w Calais, zkąd bez zatrzymania się pośpieszył do Paryża. (G. C.)

PORTUGALIA.

Lisbona, dnia 14 Czerwca.

Ze 49 osób, towarzyszącychъ Don Miguelowi, jeden tylko Hrabia Soure ma znaczenie. Lubi on bardzo walki byków, i dla tego jest wielkimъ polubieńcemъ Don Miguela, który (jakъ słysząc) ma się udać do Berlina lub Petersburga.

— Zdaje się dosyć pewnemъ, iż niespokojności w niebezpiecznymъ kraju naszymъ, zamiastъ ustania, znowu się zaczynają, gdyż zabiera się na walkę między kilku stronnictwami. (D. P.)

TURCYA.

Konstantynopol, dnia 4 Czerwca.

Mówią, że Porta wysła Hamteldży Efendego, z szczególnemi zleceniami do Paryża. Głównymъ przedmiotemъ tego posłannictwa, ma być żądanie, aby Francuzi ustąpili z Algieru. — Podługъ listów, odebranychъ ze Smyrny, wyspa Samos już się zupełnie poddała i u-

вершено уже сданы и признает надъ собою владычество Порты. *Лукургосъ, Логотетъ, Ларгана* и нѣсколько другихъ знатнѣйшихъ уроженцевъ *Самоса*, со своими семействами, стѣли на Французскій брегъ *le Grenadier*, и отправились въ Грецію.

10-го Июня.

Купеческія письма изъ *Смирны* доносятъ о происшедшемъ въ семь городъ пожаръ, которымъ причиненыя потери оцѣниваютъ въ 10 милліоновъ. (С. С.)

И т а л і я.

Римъ, 7-го Июня.

Предметъ общаго разговора составляетъ представленіа Князей *Боргезе, Гиджи, Корсини* и *Браски* и другихъ дворянъ и помѣщиковъ о новой переоцѣнкѣ земель. — По изданной при Папѣ Пій VII табели, Римскія земли оцѣнены были въ 13,600,000 скуди, и на семь основывалось взисканіе поземельной подати до прошедшаго года. Видя, что вольныя цѣны на земли понизились, Правительство почло нужнымъ уменьшить и указную цѣну до 12,000,000 скуди. — Нынѣ появилась печатная книжка, въ коей помѣщики утверждаютъ, что они болѣе всѣхъ другихъ сословій Государства обременены повинностями, и что по ихъ расчету, должно было бы среднюю указную цѣну земель опредѣлить въ 8 мил. Подлинный сочинитель сей статьи неизвѣстенъ, но должно признаться, что требовалось обширныхъ свѣдѣній и опытности для составленія столь удовлетворительнаго обзорія по сему предмету. — Въ приложенныхъ при статьѣ таблицахъ показано количество собираемаго ежегодно хлѣба, и такимъ образомъ опровергаются рассказы путешественниковъ, будто въ семь краю земли вовсе не обрабатываются, а служатъ только для пахтей. Таковыхъ знатоковъ, довольствующихся однимъ бѣглымъ взглядомъ на страну можно было бы удостовѣрить, что нѣтъ ни одного уголка земли необработаннаго, кромѣ тѣхъ мѣстъ, гдѣ качество почвы рѣшительно сего не дозволяетъ. — Сверхъ того болышія пространства заняты лѣсами. — Хотя справедливо, что при столь плодородной почвѣ, какова здѣшняя, жатвы могли бы быть обильнѣе; но причиною сему недостатку работающихъ рукъ, ибо земля два года отдыхаетъ, и только на третій приноситъ плоды. (Спб. В.)

8-го Июля.

Слухи касательно Неаполя доселѣ не прекращаются. Говорятъ, что Генераль *Нунціате* оставляетъ Кабинетъ, а мѣсто его займетъ Генераль *Филанджері*, сынъ извѣстнаго писателя, извѣстный противу борствующимъ мнѣніемъ. Говорятъ, что множество лицъ, прежде изгнанныхъ и находившихся въ ссылкѣ, теперь получили прощеніе; таковыми суть Графъ *Феррети*, Профессоръ *Оріоли* и многіе другіе.

— Нунцій Папскій въ Неаполь, отправился въ *Беневентъ*, который какъ извѣстно находится въ предѣлахъ церковной области; неизвѣстна причина сего отбытія.

14-го Июня.

Изъ числа Швейцаровъ, состоящихъ на службѣ Папы и размѣщенныхъ по различнымъ областямъ, нѣсколько уже недѣль находится въ Римѣ одинъ отрядъ, коему поручено принять ремонтныя лошади. Здѣшнее правительство имѣетъ также намѣреніе устроить одну артиллерійскую батарею и для сей цѣли уже куплены пушки въ Венеціи.

— Съ нѣкотораго времени находится въ здѣшней столицѣ Адъютантъ Египетскаго Вице-Короля, Полковникъ *Надиръ Бей*, который по дѣламъ *Мегметъ-Али* намѣренъ посѣтить нѣкоторыя столицы Европы. Онъ хорошо объясняется на Французскомъ и Италіянскомъ языкахъ, кажется притомъ человекомъ образованнымъ и хорошо воспитаннымъ.

— Въ послѣднемъ засѣданіи Консисторіи занимались зесьма важными предметами. Слышно, что въ ономъ разсуждали о Португальскихъ дѣлахъ и что вѣроятно послѣдуетъ отлученіе Дона Педра отъ Церкви. Произвело здѣсь непріятное впечатлѣніе то, что Португальское Правительство, не смотря на всевозможныя представленія, продаетъ духовныя имѣнія.

— Не видно, чтобы въ Неаполь намѣревалось Правительство пожаловать Конституцію. Кажется, что опасеніе, въ какомъ находилось здѣшнее Правительство по поводу дѣйствій сосѣднаго Государства, совершенно уже прекратилось.

16-го Июня.

Ожидали здѣсь Герцога Моденскаго проѣздомъ въ Неаполь. Желалъ онъ посѣтить молодого Короля въ его Столицѣ; но курьеръ, прибывшій изъ Неаполя, уведомляетъ, что Король предполагаетъ сдѣлать проѣзду въ Сицилію, потому и посѣщеніе Мо-

знае zwierzchnictwo Porcy. *Lukurgos, Logothet, Lariana* i kilku innych znakomitych *Samiotów*, wsiadli z rodzinami swemi na *Francuzki bryg le Grenadier*, udając się do Grecyi.

Dnia 10.

Listy handlowe ze *Smirny*, donoszą o pożarze w tém mieście, z którego straty do 10 milionów rachują. (Gaz. Codz.)

W ł o s n y.

Rzym, dnia 7 Czerwca.

Przedmiot powszechney rozmowy stanowią przedstawienia *Xiążąt Borghese, Gidzi, Korsini* i *Braschi*, oraz innych ze szlachty i obywateli o nowém ocenieniu gruntów. Wedle wydanej za *Papieża Piusa VII* tabelli, grunta Rzymskie ocenione zostały na 13,000,000 sztuków, i na tém gruntowało się pobieranie podatków gruntowego aż do przeszłego roku. Widząc, że wolne ceny na grunta zniżyły się, Rząd uznał za rzecz potrzebną zmniejszyć prawną cenę do 12,000,000 sztuków. Teraz ukazała się drukowana *xiążeczka*, w której obywatele twierdzą, że oni więcej od wszystkich innych stanów Państwa obciążeni są podatkami, i że wedle ich rachunku, należałoby śrzednią prawną cenę gruntów oznaczyć na 8 milionów. Prawdziwy autor tego artykułu nie jest wiadomy, lecz przyznać należy, że potrzeba było obszernych wiadomości i doświadczenia dla ułożenia tak interessującego rzutu oka na ten przedmiot. W dołączonych przy nim tablicach, wykazana jest ilość zbieranego corocznie zboża, i tym sposobem zbijają się opisy podróżujących, jakoby w tym kraju ziemia zgoła nie jest uprawiana i służy tylko dla pastwiska. Takich znawców, przestających na jednym przebiegim rzucie oka na kraj, można byłoby upewnić, że niema ani jednego kątka ziemi nieuprawnego, wyjąwszy te miejsca, gdzie przymiot warsty zgoła tego nie dozwala. Nadto wielkie obszary zajęte są pod lasami. Chociaż istotnie, że przy tak płodney warście, jak jest tu, żniwa mogłyby być obfitsze; lecz przyczyną tego jest niedostatek rąk pracujących: albowiem ziemia przez dwa lata spoczywa, i tylko na trzeci przynosi plody. (G. S. P.)

Dnia 8.

Wieści względem Neapolu nie ustają dotąd. Słychać, że *Jenerał Nunziato* oddał się z gabinetu, a na jego miejsce ma wejść *Jenerał Filangieri* syn sławnego pisarza, znany z przeciwnych wyobrażeń. Mówią, że wiele osób, które dawniej na wygnaniu były, wracają teraz do łaski, a temi są: *Hrabia Ferretti*, *professor Orioli* i wielu innych.

— Nuncyusz *Papiezki* w Neapolu, udał się do *Benewentu*, które jak wiadomo jest w obrębie kraju kościelnego; niewiadoma przyczyna tego oddalenia.

Dnia 14.

Z *Szwajcarów*, będących w służbie *Papieża*, a po różnych prowincjach rozstawionych, jest w Rzymie od kilku tygodni jeden oddział, przeznaczony po odebraniu koni remontowych. Rząd tutejszy chce także urządzić jedną baterią artylleryi, i w tym celu zakupiono już działa w *Wenecyi*.

— Od niedawnego czasu bawi w tutejszey stolicy *Adjutant Wice-Króla Egiptu Półkownik Nadir-Bey*, który w interessach *Mehmeda-Alego*, chce zwiedzić niektóre stolice Europy. Mówi on francuzkim i włoskim językiem bardzo płynnie, zdaje się oraz człowiekiem posiadającym wykształcenie dobrego wychowania.

— Na onegdajszym *Konsystorzu* miano się zajmować bardzo ważnemi przedmiotami. Słychać, iż naradzano się względem *Portugalii*, i że podobno nastąpi *exkommunikacja Don Pedra*. Sprawilo tu nieprzyjemne wrażenie, iż Rząd *Portugalski*, mimo wszelkich czynionych przełożeń, sprzedaje dobra duehowne.

— Nie zanosі się w Neapolu na to, aby Rząd ogłosił ustawę zasadniczą. Zdaje się, iż obawa, jaką miał Rząd tutejszy o postępowanie ościennego kraju, zupełnie ustala.

Dnia 16.

Spodziewano się tu *Xięcia Modeny* w przejeździe do Neapolu. Chciał on odwiedzić młodego *Króla* w jego stolicy; ale przez gońca, jadącego z Neapolu dowiadujemy się, iż *Król* ma zamiar odbyć podróż do *Sycylii*; zachowuje więc sobie odwiedzinę *Xięcia*

денскаго Герцога отлагается на дальнѣйшее время. Все журналы преисполнены похвалъ въ честь юнаго Государя, который довель состояніе Финансовъ до такой степени совершенства, на какой оныя давно уже не находились. Однако жъ Правительство желаетъ сдѣлать заемъ въ 10 миліоновъ червонцовъ (Неаполитанскій червонецъ 4 р. 20 коп. ассигн.) *Ротшильдъ* предлагаетъ принять оный на себя по 105, но прочіе торговые дома объявляютъ готовность на доставленіе требуемыхъ денегъ по 110 до 112.

21-го Іюня.

Слышно здѣсь вновь, что Е. С. Папа намѣренъ отправиться въ *Лоретто*, оттуда же на мѣсто своего рожденія *Беллуно*, гдѣ будетъ имѣть свиданіе съ одною достойною особой. (D. P.)

Генуя, 18-го Іюня.

Въ здѣшнюю гавань прибыла сегодня Англійская корветта *Нимродъ*, на коей находится часть свиты *Донъ-Мигуэля*, а между прочими Генераль *Лемосъ*. (D. P.)

21-го Іюня.

Вчера во 2 часу послѣ обѣда, прибылъ въ здѣшнюю гавань Англійскій фрегатъ *Stag*, на которомъ находится Инфантъ *Донъ-Мигуэль* со своею свитою. (G. C.)

Неаполь, 17-го Іюня.

Въ *Палермѣ* дѣлаютъ великія приготовленія для принятія Короля, который завтра отправится сюда на пароходѣ въ сопровожденіи Королевы и двухъ старшихъ ея братьевъ *Карла* и *Антоня*, также Салернскаго Герцога и его супруги. Король, какъ говорятъ, пробудетъ тамъ и въ *Мессинѣ* до конца Августа и желаетъ присутствовать при бракосочетаніи Вице Короля *Леопольда* съ дочерью Французскаго Короля, *Марією*. Новаго Французскаго Посланника *Гр. Себастьяни* по сему дѣлу ожидаютъ всякую минуту. Его предѣстникъ *Гр. Дюранъ де Марейль* возвращается въ *Парижъ*.

18-го Іюня.

Сегодня отплылъ Король съ Королевою на пароходѣ *Франческо I* въ *Палермо*. Сопровождаютъ Его Величество: Герцогъ *Капуи*, Графъ *Леке*, и Герцогъ *Салернскій* съ супругою.

Миланъ, 18-го Іюня.

Австрійское войско занимаетъ въ нашихъ окрестностяхъ почти всѣ прежнія позиціи; со времени однакожъ послѣдняго осмотра, оно нѣсколько подвижилось къ предѣламъ и безпрестанно усиливается. Артиллерию разставили въ *Комо* и *Ангера*. Возстановлена прежняя двойная линія, отъ *Мантуи* до *Равенны*, а оттуда вдоль береговъ до *Фано*. Слышно даже, что нѣкоторые отдѣленія двинулись за *Анкону* и что артиллерія находится въ *Лоретто* и *Фермо* (къ югу отъ Анконы). (G. C.)

Туринъ, 12-го Іюня.

Въ сегодняшнемъ номерѣ нашей официальной газеты помѣщено объявленіе о новомъ займѣ, заключенномъ Правительствомъ нашимъ съ торговымъ домомъ *Барбару* и *Трона*.

Флоренція, 14-го Іюня.

Во *Флорентинской* газетѣ подробно напечатанъ мирный, дружественный и торговый договоръ, заключенный 12-го Февраля прошлаго 1833 года между Великимъ Герцогствомъ *Тосканскимъ* и *Оттоманскою* Портой. (Спб. В.)

ГРЕЦІЯ.

Навплия, 30-го Мая.

Въ *Майнѣ* вспыхнуло небольшое возмущеніе, Правительствомъ отправлены тамъ войска для усмиренія мятежниковъ. (G. W.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 14-го Іюня.

Карлисты покушаются еще на нѣкоторые дѣйствія. Въ *Бургосѣ* желали возбудить народъ противъ Правительства, въ чемъ однако не имѣли успѣха. Арестованы нѣсколько канониковъ, много монаховъ и разныя лица, а многіе спаслись бѣгствомъ. Подобныя безпокойства произошли и на другихъ пунктахъ, но вездѣ были потушены, а виновники оныхъ преданы въ руки правосудія.

— Извѣстіе о холерѣ въ *Манцанаресѣ* оказалось ложнымъ. (G. C.)

Сарогосса, 21-го Іюня.

Барселонская газета увѣдомляетъ, что *Донъ-Мигуэль* изъ *Генуи* намѣренъ отправиться въ *Тріестъ*. Свита сего Принца, прибывшая въ *Геную*, состоитъ изъ 150 человекъ. (D. P.)

Модены до дальнѣйшаго. Всѣ письма сѣ напечатаны похвами мѣлодего вѣдзчы, ктѣры стан скарбу краіового прыпrowадзіт до такога стопня улешчэн, на яким не быт од даўнаго часу. Вше-лако Рѣд заміерза зациагнач поўчыкѣ 10 мільонѣв дукатѣв, (дукат Неаполітанскі 7 зл. р.); *Rothschild* офіароваў сід прыячѣ я по 105, інне атолі домы handlowe хочѣ залічычѣ жѣданае пеньіадзе по 110 до 112. (Dz. Pow.)

Дня 21.

Слышѣт ту на ново, жѣ Папіеж хоче одбыдѣ pielgrzymkѣ до *Loretta*, а зтамтѣ до мѣйсца уродzenia swego *Belluno*, гдѣ ма сід зjechaчѣ з певнѣя достойнѣя особѣя. (Dzień. Powsz.)

Генуя, 18-го Чэрвца.

До тuteyszego portu завінѣта дзід ангільска корвѣта *Nimrod*, маіаца на свѣім покѣдзѣ чѣсчѣ орсѣаку *Don Miguela*, а мідзды іннѣмі Јенѣраѣа *Lemos*.

Дня 21.

Вчѣра о годинѣ 2гѣй з поўдня, завінѣта до тuteyszej пристани ангільска фрегата *Stag*, на ктѣрей покѣдзѣ знайдзе сід *Infant Don Miguel* ze свѣім орсѣаком.

Неапол, 17-го Чэрвца.

В *Палермі* чыніѣ wielkie прыготавленія на прыячѣе Крѣла, ктѣры там днѣя jutrzeyszego поплыне на statku parowym, w towarzystwie Крѣлоуѣй і двѣх старшых јѣй браці *Karola* і *Antoniego*, oraz Хіѣця *Salerny* і маѣзѣнкі тѣгож. Крѣл ма забавічѣ тамѣ і w *Messynie* аѣ до кѣнца *Sierpnia*, і хоче быдѣ obecnym пры зашлѣбленіу Вѣце-Крѣла *Leopolda* з Крѣлу-на *Francuzkѣ Maryѣ*. Nowy Посѣл *Francuzki*, *Hr. Sebastiani*, spodziewany w tym celu co chwila. Јѣго poprzednik *Hr. Durand de Mareuil*, wraca do *Paryжа*.

Дня 18.

Дзід одплынат Крѣл з Крѣлоуѣя на statku parowym *Francesco I* do *Palermu*. Towarzyszѣ Monarsze: Хіѣѣе *Kapuy*, *Hr. Lecce* oraz Хіѣѣе і Хіѣѣѣа *Salerny*.

Медьолан, днѣя 18-го Чэрвца.

Woysko Austriackie заімаје w okolicy naszey prawie wszystkie stanowiska dawnieysze, od czasu jednak ostatniej inspekcyi, posunięte zostało nieco ku granicy і coraz więcey wzmacniane zostaje. Artylleryѣя postawiono w *Como* і *Angera*. Przywrѣcono w zupełności dawnieyszѣя linіѣя podwѣynѣя, od *Mantui* do *Ravenny*, а зтамтѣд wzdłѣуѣу brzegѣв аѣ до *Fano*. Słѣyчачѣ nawet, жѣ niekѣtѣre oddziały posunęły сід аѣ за *Ankonę*, а artylleryѣя знайдзе сід w *Loretto* і *Fermo*, (w stronie poŋudniowej od *Ankoly*). (G. C.)

Турѣн, днѣя 12-го Чэрвца.

W dzisiejszym numerze naszey urzędowej gazety, umieszczono ogłoszenie o nowej poŋyczce, zawartej przez Rѣd nasz z domem handlowym *Barbaru* і *Trona*.

Флоренція, днѣя 14-го Чэрвца.

W gazecie Florenckiej szczegѣłowo wydrukowana została traktat handlu і przyżni, zawarty dнѣя 12 Lutago przeszłego 1833 roku mідzdy wielkim Хіѣѣѣм *Toskańskim* а *Portѣ Ottomańskѣя*.

ГРЕСТА.

Науплія, днѣя 30-го Мая.

W *Mainie* wybuchnęło małe powstanie; Rѣd wysłał tam woysko dla poskromienia buntownikѣв.

(Gaz. Warsz.)

HISZPANIA.

Мадридъ, днѣя 14-го Чэрвца.

Karoliści usiѣją jeszcze cѣś zdziałać. W *Burgos* chciano pobudzić lud przeciwko Rѣdowi, co сід nie powiodło. Aresztowano kilku kanonikѣв, niemało хіѣѣѣ zakonnych і rozmaite osoby, а wielu ratowało сід ucieczkѣя. Podobne poruszenia miały мѣйсца w kilku innych punktach, ale wszѣdzie zostały przytłumione, а winni w ręce sprawiedliwѣости oddani.

— Wiadomośc о cholерѣ w *Manzanares*, pokazała сід fałszywѣя.

Сарогосса, 21-го Чэрвца.

Gazeta Barcelonska donosi, жѣ *Don Miguel* z *Genui* udać сід ma do *Triestu*. Orszak Хіѣѣця тѣго, ктѣры w *Genui* wylądował, wynosi 150 osѣб. (Dz. Pow.)